ગુલાબનો ગજરો

પ્રકાશક,
"નવચેતન" પુસ્તકાલય-તરફથી

ચંદ્રશંકર મગનલાલ બુકસેલર.
બરાનપુરી ભાગળ-સુરત

આવૃતી પહેલી ૧૯૨૪ પ્રત ૫૦૦૦

શુ તમોને તમારા પૈસાનો બચાવ કરવોછે જો તમોને [illegible]
બે ત્રણ રૂપીઆની કીમતની નવલકથા ખરીદ કરતા કંટાળો
આવતો હોય તો જરૂર આ સાગ્રહ [illegible]

વીર દુર્ગાદાસ

રાઠોડ સરદાર દુર્ગાદાસના અદ્ભુત પરાક્રમની કથા જાણવી હોય તમારા બાળકોને સ્વદેશ પ્રત્યેની ફરજોનુ જ્ઞાન આપવુ હોય તો આજે ખરીદો

બહારગામવાળાએ છ આનાની ટીકીટ બીડવી

મુલ્ય માત્ર પાચ આના.

તૈયાર છે ! તૈયાર છે !

ધનવાન થવાનો સહેલો ઉપાય

હુન્નર સાર સમુદાય

(સેંકડો હુન્નરોનો સંગ્રહ.)

કીમત માત્ર આના આઠ.

લખો,

"ગુજરાતી" સાહિત્ય મંદિર.

સલાબતપુરા–સુરત

ગુલાબનો ગજરો

મધુ બંસરી

જરા કહોજી સાવરીયા શા જાદુ કર્યાં ?
જાદુ કર્યાં મન ઘેલા કર્યાં,
કુતુ મમ દિલ ભોળુ બાળ, ના સમજ્યુ કુંવારૂ કઇ,
કાતિલ તમારા કામણે બાલા દિવાની થઈ,
જીગર અમ લૂટી લઈને ના દવા પાગલને દેશો કઇ,
જીવન વિનાની વેલીને પ્રીતીના પાણી પાશો નહિ
હયા અમ પ્રાણ નેહે નાથ, કરૂ વિનતી સતાવો નહિ,
મોહન તમારા હાસ્યથી, નયનો નચાવો નહિ,

શૃંગી ઋષિ.

હુ તો જોગણ બની છુ, મારા વહાલમની,
વહાલની પ્રેમ આલમની–હુ તો

વન વનના મહેલ પ્રિતમ ? તારા વિણ સુના છે,
તિરથના ઘાટ પ્રિતમ ? જોગીથી જુના છે,
રસિકા એ રસના ઉપાસકની–હુ તો

તરૂ તરૂને પાને પ્રિતમ ! નામ જો તારૂ છે,
રેખા રેખામા પ્રિતમ ? ભાગ્ય જો મારૂ છે,
દાસી એ દિલના દિલાવરની–હુ તો

(ક્રાંત ન્હાનાલાલ)

મીનળ-મુંજાળ.

તુટેલા તાર વીણાના તે બધાશે ફરી પાછા,
ફુટેલા પ્યારના વાજા ન મધાશે કદી પાછા—ટેક૦
દીવાલોમાં પડયા ચીરા, તે સધાશે કદી પાછા (૨)
થયાં ચીરા જીગરના તે ન સધાશે કદી પાછા—ટેક૦
પડયા જે મ્હોતના મુખમા ઉભા થાયે ફરી પાછા
ઘવાયા બેવફાથી જે ન સાજા થાયે તે પાછા—ટેક૦
પડેલા ઝખમ ખંજરના પુરાયે તે ફરી પાછા
પડેલા જુલમના ઘા તે ન રૂઝાયે કદી પાછા—ટેક૦

એમાં શુ ?

કોયલીયા કુક સુનાવે, ખીલી બસંત બહાર—કોયલીયા૦
કૌન સખી મોહે બસંત સુનાવે મય તલસુ બાર બાર,
પાપી પંપયા પિયુ પિયુ બોલે, પિયા પરદેશી યાર—કોય૦
જીયા પિયા બીન જલે દીન રયના, જોબનવા દિન ચાર;
મયે નવજોબના જોગન અનુ ગી, પિયા મીલન દુસ્વાર—કોય૦

સતી દ્રૌપદી.

ગોવિંદ ગુણ ગાવોરે હો નરનાર,
ગોપાળા ગુણ ગાવોરે હો નરનાર
ગિરિધર બાટબર, શ્રી મુરલીધર,
નામથી નેહ લગાવોરે હા નામથી નેહ લગાવોરે હો.
અધમ ઉદ્ધારણ ભવ જળ તારણ,
શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે જાવોરે, હા શ્રીકૃષ્ણ કહે જાવોરે—હો

એકજ ભુલ.

મને ભોળીને ભરમાવી રે મા, કેમ કરૂં ?
અણસમજુને ફોસલાવી રે મા, કેમ કરૂં ?
મારી પાસે પાસે આવે, છાની વાતો સંભળાવે,
મારૂં દીલ લલચાવે, પેલો ગરજી,
પ્યારી કહીને બોલાવે, એની પાસે કેમ ફાવે ?
એ તો સાભળે ન એકે મારી અરજી
છાતી મારો, અરરર રરરર અરરર રરરર થાય છે—મા
એના મોઢાની મીઠાશ, એ તો જાણે નાગ પાશ,
પછી હોય કે ન હોય મારી મરજી,
કરે પરાણે એ પ્રીત, એ તે કયાની હશે રીત ?
થઇ બેસે છે ધરાર મારો વરજી !
છાતીમા તો થરરર રરરર થરરર થાય છે મા કેમ કરૂં ?

એકજ ભુલ.

આપણે કરશું વકીલાત ત્યારે ભરશે કોણ પાણી ? (૨)
પછી ધણી ધણીયાણી થઇને મહાલશેરે બા—આપણે
આપણે પ્હેરશું પાટલુન બુટ કોટ નેકટાઈ, (૨)
પછી માણી સેથા ટપકી પાડી નાચશેરે બા—આપણે
આપણે થઈશું બોલજર કરશું ધુમ ફરરર,
વરજી લે ધા ચોળી પ્હેરી સાચવસે ઘર.
આવશ પલટણ કરશે દેશનો ઉદ્ધાર
ઓ મારા હિંદ તારો થઈ ગયો બેડો પાર.—આપણે

સંસાર—નૌકા.

શ્યામ ઝુલે હીંડોળા, કુંજન બનમેં,
કુંજન બનમે મધુ બનમેં,
લતાએં પુષ્પોકો ઝુલેમે કયા ઝુલાતી હુએ ?
પવનકે ઝોકેમે કયસી, સુગંધ આતી હુએ ?
ચમનકે ઝુમકે શાખે સમા દીખાતી હુએ ?
મદનકો ગોદમેં લેકર એહ સબ રમાતી હુએ ?
બસ ગઇ સાવરી સુરત એહ નયનનમે—શ્યામ૦

સરદારબા.

બંસીવાલા આજોરે મારે દેશ,
તારી શામરી સુરત પ્યારો બેશ—બસી૦
આવન આવન કહે ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક;
ગિણતાં ગિણતા ઘીસ ગઇ મોરી આગરીયારી રેખ,
સાવરીયા, રસીલા, સલુણા, પીયારે જીયામે કરૂં નિસાર,
દોહરા { હમતો જોગી પ્રેમ કે'રે, પ્રેમ હમારો દેશ,
શુધ નહી પાઇ પીયુકી, તબ લીના આ બેશ—તારી

બુધ્ધદેવ.

પડતી હવે મુજને ખબર તુમા જણાયે હર્ષ નહિ,
આ જગતની જંજાળની, ચતુરાઇ તેં દીઠી નહિ,
જયા પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યા તે દીધો બદલો ખરો,
ઘરબાર ને છોડયા વિના, યુક્તિ કશી સુઝી નહિ.
હવે તો જોજરા જાગી (૨)

ચોળી વિભૂતિ અંગે, બન્યો શું યોગી (૨)
સમાધિ જૂઠી દે ત્યાગી,–હવે.
વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી ? (૨)
મધુર પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહ્યા કાંટા શું હીન ભાગી (૨) હવે
ઉંડી આશ ધારીને મેં તારો સંગ કીધો તો (૨)
ભરૂસો દઈ ભુલાવી ઓ ? વિરાગી શું ગયો ત્યાગી (૨)
હવે તો જોજરા જાગી

સુરદાસ.

દાસ પરે દયા લાવોરે,
દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો–ટેક૦
સંસારી સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી,
હું તો બની બેઠો બાવો બાવોરે–દયાળુ૦
આંખો વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથાં ખાવું,
વા'રે અવિનાશી આવો આવોરે–દયાળુ૦

અરૂણોદય.

દુ:ખીને દીલાસો દેતો, રંકનો બેલી ભલી ભાળ લેતો,
સૂના આંગણાં શોભાવે મારો રેંટિયો રુડો,
દેશ ઉદયના જાણો ઝીણા ઝીણા તાર એના,
નિર્ધનને ઢાંકયા રાખનારો, મારો દેવ એતો–સૂના
જીવનના મંત્ર જેવા, ઝણુ ઝણુકાર એના,
ભારતનું ભાવિ એ ભણાવે, ખરો ધર્મ કહેતો–સૂના.
ચક્ર સુદર્શન જાણો, શ્રી. ઘનસ્યામનું એ;
દેશની લક્ષ્મી રોકનારો, રખેવાળ રહેતો–સૂના.

શરમવશ શુ મુખે કહેવુ દયા ઘાયલની લાવો કઈ,
શરમ આખોની રહેતી હો, કલેજા કૂણા કાપો નહિ

બલિરાજા

પ્યારી સજની, તુ કયા રમીઆવી રજની, સાચુ બોલ, બોલ, બોલ,
રાણી સૈયર, તુ શીદને આળ ચડાવે, કેડો છોડ છોડ, છોડ ?
હમણા માળા ગુથી હતીને, હમણા કેમ કરમાણી,
પરસેવો તને કયા વળ્યો, તારી ભમ્મર કયા ભીંજાણી–સાચુ
કાળો ભમરો શીરપર બેઠો, ઉરાડતા ગભરાણી,
લાપોટે લટ છુટી ગઇ—મારી ભમ્મર ત્યા ભીંજાણી,—કેડો.
અધર દંત બેઠા દીને છે, છાતીએ નખ લાગ્યાં,
એવો રમીયો કોણ મળ્યો તને કામબાણ કા વાગ્યા–સાચુ
પોપટડો પીંજરથી કાઢી, રમાડતી હુ રંગે,
ચતુર ચાંચ ભરીને નાઠો એઢાણી એ અંગે–કેડો છોડ ?
કસ્તુરી તારા અંગે મ્હેકે, કુસુમ કળીના હારો,
નયન રહ્યા છે નાચી નવેલી, મળીયો કોણ ઠગારો–સાચુ
ચંદ્ર સરોવર નહાવા ગઈતી, વાટે મળ્યો એક માળી,
છાબ ભરીને ગજરા આપ્યા, હુ તો તમથી હારી—કેડો

રા'માંડલીક. રાગ ભૈરવી.

ખુને જીગરકો પીતી હુ બસ ગમમે તેરે યાર,
શહેરે ચમનસે ફીરતી હુ બસ ગમમે તેરે યાર,
મય ચુપકે ચુપકે રોતી, મુ આસુઓસે ધોતી.
વો કહા ગયો મેરા મોતી, મોતીબીના નહિ સોતી,
બસ ગમમે તેરે—ખુને.

દીલ ઉસીકુ દીજીએ દીલદાર યાર હો,
કયા હીંદુ કયા મુસલમાન કદરદાન યાર હો,
મેરી નજર જો તુમસે લડગઇ, મે પલ ગુસે નીચે પડગઇ,
. વોહ કહા ગયે મેરે પ્યારે,
મે ય અગ્નિ જેશી જલ ગઇ બસ ગમમે તેરે યાર–ખુને.

સૂર્ય કુમારી.

સોહામણી સ્વર્ગની વાટ એકદીન સોભાવજો હો રાજ,
રસીલા અમરાપુરી ઘાટ એકદીન સોહાવજો હો રાજ
સાખી
મૃત્યુલોકના મનુષ્ય કયા, કયાં અમરાપુરી ઘાટ,
અઘટિત–કહો એ કેમ બને, વસમીવીકટ એ વાટ,
મુગટમણી તમે રાજસદનના, પારિજાત તમે નદન વનના,
રાજવશી દેવાશી રસીકવર, પ્રિત જ્યોત પ્રકટાવી પરસ્પર,
મેળવવા અતરમા, અતર સ્વર્ગ અમારૂ સોહાવ હોરાજ.

વીર કુણાલ.

અમારા દેશને છોડી, અમે થાનાર પરદેશી,
હૃદયને મેળવી લેશે, અમારો પ્યાર પરદેશી–અમારા.
થયા દુર્ભાગીયા એવા, તજાવી દેશની સેવા,
ભટકશુ પારકા ઘરમા, બની લાચાર પરશીદેશી–અમારા.
અમારી ધર્મ નીતિથી, અમારી સત્ય પ્રીતીથી,
અમે સત્કર્મથી થઇશુ, હૃદયના હાર પરદેશી–અમારા.
અમારા દેશ બંધુઓ, અમારી જન્મ ભૂમિમા;
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હદપાર પરદેશી–અમારા.

બોલતો કાગળ **રાગ કોરસ.**

આશક ખરબુચા જેવા માશુકનો પુરદમામ,
ચાહે ગડે કે માડે શુ અમને તેથી કામ.
જાણે ઘરડીઘોડીને પહેરાવી લાલલગામ,
જોડી જુગતી છે એવી, જોવા મળશે ગામ
હા,હાહાહાહાહા–હાહાહાહાહા
વરલોભધરે કન્યાનો, જમવાને માગે જાન
ઘોડાને બદલે ખાધો, ગીતડાને બદલે કાણુ,
અહીં માડવકેમ ડાચો, ત્યા કાષ્ટ ગયા સમશાન,
ચોરી નેબદલે ચોકો, ને રામબોલો ભાઇરામ
હા,હાહાહાહાહા–હાહાહાહાહા

ચલતા પુર્જા.

આખે કહેકે દિલહીને હુમકો કીયા ખરાબ,
ઓરદિલ કહેકે આખોને હમકો ડુબાદીયા,
બિગાડાના કીશીકા કુચ્છન મગર હાએ મુફતમે,
દોનોકી જીદને ખાકમે મુજકો મિલાદીયા,
ડાલ ગલે બેયા મેય રોએરોએ જાનીયા
ઉંચી અટારીયા પીયા બોલાવે. પતલી કમરિયાસો બલખાવે.
થકથક ગઇયા મેય રોએરોએ જાનીયા
જોરા જોરી ઘુઘટ લાકે, જોબન રસલુટે,
ગલલાકે લખલખ કહ્યા–મેય રોએરોમે જાનીયા
ડાલ ગલે બૈય મેય રોએ રોએ જાનીયા

વીર-દુર્ગાદાસ.

સોગન લઉ (૨) નદા ચદાના,
સોગન હમારા કેવ જાણીને,
તમને વહુ દીકરી માનીને,
સોગન લઉ ખોટા જાણીને-સોગન લઉ
મતી પીતાની હવે સુધરશે, વદન નદાને મળી જશે
સોગન લીધેલા ટળી જશે-સોગન

કંસ-વધ.

કાનુડા ત્હારી કામણ કરનારી, વ્રજમા વાસલડી વાગી
મીઠી વળી મોહક, મન વશ કરનારી, વ્રજ
મન વશ કરનારી, સ્વર સુણતા લાગે સુખકારી,
હુ ઘેલી (૨) તમ વિણ થઇ છુ ગિરધારી-વ્રજ.

શંકરાચાર્ય

કહેજો કે શંકર તો સન્યાસી થયો,
ત્યાગી થયો અવિનાશી થયો-કહેજો
કહેજો જગ ઉધ્ધારણ, કારણ બાળ થયો છે યોગી,
મારૂ તારુ ત્યાગી માતા, થયો બ્રહ્મ અનુરાગી-
તો પણ મુજને નહિં નિરખતા જનની જીવજ ખોશે,
શાન્તિ દઇ સહુ કહેજો માતા, રહેજો પ્રભુ ભરોસે-કહેજો

બુદ્ધદેવ.

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા વધુ ઝુરે વનમા;
વિરહ અગાર ઉઠે તનમા, અતિશય બળી રહી મનમા

ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય,
ઝુલતી આ લલિત પાખડી, ભોગી મધુકર વ્હાય–પિયુ૦
બાળા રસાળી અતરે, આકુળ વ્યાકુળ થાય,
નમ્ર નવોઢા નાતમ રમણી, રસિક નરવર વ્હાય,
કુસણી દુખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમા–પિયુ૦

માલતી–માધવ.

નાનકડી નાજૂક નાર, હુ બહુ નાનકડી–બહુ નાનકડી.
મારા લાલાની છુ લાડકડી (૨) છુ લાડકડી (૩)
આખ તણે મટકે પટકુ છુ લાલને,
નાની શુ સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,
(હુ તો બધુએ સમજુ છુ)
જાણી ભોળો ભરથાર તુ બહુ માથે ચડી (૩) નાનકડી.

સુર્ય. કુમારી.

રિબાયો છુ પૂસાયો છુ, કુટાયો છુ લુટાયો છુ,
ડુભાયો છુ મુઝાયો છુ અમારી આમ બાબત છે
(પણ થયુ કેમ)
પકડતા જાળમા ઉંદર ભરાયો સર્પ તે અદર,
હર્યું ઘોડા બદલ ખચ્ચર અમારી આમ બાબત છે
ખીજાણા નાર નખરાળા મુઝાણા જોઇ ગોટાળા,
પછીથી પુછડા વાળો, મળ્યો તો આમ બાબત છે.
તમારા કષ્ટ સઉ ટળશે, અવશ્યે ન્યાય પણ મળશે;
તમારા શત્રુ સપડાશે, અમારી એ કબુલ છે,
તમારી એ કબુલત છે, અમારી આમ બાબત છે.

૧૧૫૬૯

વીર કેશરી.

થવાનુ ના થવાનુ કે' નજુમી કોણ એવો છે,
ન જાણ્યુ જાનકી નાથે, સવારે શુ થવાનુ છે.
હતી શલ્યા રૂપે અહલ્યા, જગતમા વાત જાહેર છે,
ન જાણ્યુ જ્ઞાની ગોતમે, સવારે શુ થવાનું છે,
હતા કૌરવ અને પાડવ, જગતમા મહા બળી યોદ્ધા,
ન જાણ્યુ ભિષ્મ જેવાએ, સવારે શુ થવાનુ છે
રમ્યા જુગટુ સહુ સાથે, વિભુતિ સૌ ગયા હારી,
ન જાણ્યુ ધર્મ જેવા એ, સવારે શુ થવાનુ છે

કાદમ્બરી.

શુ કહુ કથની મારી રાજ, શુ કહુ કથની મારી,
હુ તો દૈવના ત્રાસે હારી રાજ, શુ કહુ કથની મારી
પરખી પારિજાતિક મે, અરપણ કીધુ મન મ્હારૂ,
પતિ તજી પરલોક સિધાવ્યા, કરી જીવતર મમ ખારૂ—રાજ.
ચદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમન આશે,
શુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો, પણ ઉડી ગયો આકાશે—રાજ.
અરપ્યું મે સર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની 'કફની ધારી,
તજી જગત જ જાળ, સવ હુ, પ્રીતે ભજુ ત્રિપુરારી—રાજ.

સુરદાસ.

હુ ભજન કરીશ હરિનુ સદા સુખે;
આ સસાર આગ સમ લાગે,
મિથ્યા પ્રાપ્ત મારી હારી—ભજન.

નહિં કોઇને કેહેવા તમારી વાત આ બખાઉં છુ,
રાખો ભરુસો હૃદયમા, હુ દેવના સમ ખાઉ છુ
છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ આહિથી જાવા દીઓ,
સતો તણા સહેવાસમા, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દિયો–હુ

સુકન્યા–સાવિત્રી.

લાગી લગન મને મ્હારી, ઓ લલના—લાગી
સુરપતિ ? મતિ શુ વિસારી ઓ લલના—લાગી
શચિથી અધિક સુખ આપુ, પટરાણી કરી સ્થાપુ,
ઉથાપુ ન વચન મનોહારી—લાગી.

સતી અનસૂયા.

મારે મોઢે મનવી રાજી કહેવરાવી, કલાવી પઢાવી પૂછો શુ નમે,
ફુલ સુગધી વાળા. રુડા રગ રૂપાળા, તેની મીઠી સુગધી તને ના ગમે–મારે

લીલા પીળા ઝાડ પાન, ઉપર પખી કરે ગાન
રોજ કાને સાભળવા, કોને ના ગમે (૨)
નર્મદા—વાહ કેવી શાણી બોલે મધુર વાણી
ડાહી ડમરીના બોલ મારા મનમા રમે,–મારે

મરાશ્વેતા કાદમ્બરી.

થઈ પ્રેમવશ પાતળીયા, મારા મનના માલેક મળીયારે. થઈ
પ્રીતે કરો મુખવાસ, સજનવ રાજ હૃદયના વાસી,
પ્રેમદા પ્રીત જ્યોત પ્રકાશી, મારા મનના મનોરથ ફળીયારે... થઈ
ભાગ્યવત કર્યો ભગવતી મુજને, જીવન સફળ થયુ મારૂ,
કરો શ્રીહરિ શુભ મ્હમારૂ મારા મનના માલિક મળીયારે... થઈ.

માલતી માધવ.

લ્યો સુંદરી સુમનની માળા,
જઈ કહેજો પ્રણામ હમારા
માળા નહિ પણ વરમાળા,
સુંદર વર એ શરમાળા
મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત હરી ગઇ બાળ ચકોરી;
તમે કિશોર એ નવલ કિશોરી, મટકે મોહ્યા મટકાળાં–લ્યો.

સરસ્વતી ચંદ્ર.

મને પ્યારી લાગે હાં, છબી સુંદર મોહન વરની,
મોર મુકુટ પીતાંબર સોહે ગલે વીજયાંતિ માલા
વંદ્રાવનમા રાસ રમે, હરિ રાધારમણ રૂપાળા મને.
રસીયા રસ તરસ્યા રસીલીના રસિક અધર ચુમતા,
પીન પયોધર મરદન કરી, હરિ ભાવથી ભુજ ભરતા મને

સંસાર લીલા.

આવી અણધારી આ ધાડ
બાપા ગેબી ગોળા માર
રાંડને આવ્યો ના વિચાર
મરકે ભૂત બની નીરધાર
ભાઇ ભાળો ભાઈ ભાળો
એક આ ફેશનનો ગોટાળો.
શામળી યાજી કરજો મારી સહાયરે
તમો મોટરમા બેસી વ્હેલા આવજો

શુ શામળીયોજી સહાય કરે આ બાળકને સભાળો
તમે શીદ મને સહુ બાળો
નબર વનનો આ ગોટાળો હાયહાયહાય
મારા દીલમા આ વાગી ખીલી મારા
પગની નળીઓ થઇ ઢીલી
દીકરી આનો શુ ઉપાય
ઈજ્જત ટકે શેર વેચાય અરેરે મરી ગઇ તારી માય
બાપા હાયહાયહાય બાપા હાય

બુદ્ધદેવ.

પુલની પાખડી લ્યો પ્રાણ–પુલની
ગણી અતરની ઓળખાણ–પુલની
શ્યામ સલુણા અમ ઘેર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન,
નાથ નગિના પરિમલ ભીના. મન માન્યા મ્હેમાન.–પુલની
ઝાઝુ શુ કહીએ સમજુને, સખી નયનના ભાણ,
વિમળ કમળ આ સરવર જળનુ ભોગી ભ્રમર સુજાણ–પુલની.

મહાદજીશિંદે.

ચાદનીના ચોકે ચતુર ચોતહર ચીત હરવા જાતી,
ચદા આ જેતા નભની ચદ શરમાતી,
લજ્જાની પગલા ભરતી
રાત્રી ખીલી મધુ માસની મધુ શબ્દ કોકીલ ગાય છે
મધુરા મૃદુલ મલયા નીલે મધુ મજરી લચકાય છે
મધુ કુજમા મધુ સુદરી માધવ મીલન આ ચ્હાય છે
આ ચાદનીને નીરખતા શી ચાદની શરમાય છે

સંસાર-લીલા.

ઓ પાજી (૨) આજે આવ્યો હાથ બચ્ચાજી
બે દિલરાજી તો કાજીની કયા દરકાર છે
હું લાજી (૨) ઝાઝી કરવી ના પતગજી
ઓ દાદાજી (૨) ચુપ આ તારો તો સરદાર છે
કરતાતા નાટક બાજી પોરી છોડી દે પતરાજી
વાહ મારા પ્રાઇવેટ માજી
દોલતરામની દોલતપર બદા રહયા છે ગાજી
દિકરા મારા ઢોર હરાયાની કરૂં હરગજી
ના ના જી (૨) હા હા જી (૨)
શું સમજ્યા શુ લાભાજી, હવે માફ કરો પિતાજી
આ તો પહેલી છે બાજી બીજી તૈયાર છે

વસંત-પ્રભા.

શ્રી રામચંદ્ર રઘુવીર
શ્રી સીતાપતિ ભજી લેને મન અવસર આવ્યો એળે જશેજી.
ખીલી વસંત છેલા, ખીલી જુવાની વ્હાલા, રસીયા રસ
પી લેને સુખધામ;
ખીલી વસંત તેવી ખીલી ફુલવાડી બાળા, પ્રભુને શણગારી
મન લ્હાવ શ્રી.
રમણી રૂપાળી હૈયે હેતે ધરી લે વ્હાલા, કરીલે અધરામૃત
રસનું પાન.
નાથના નાથ એને અંતર ધર પ્રીતે બાળા કરી લેને કાયાનું
કલ્યાણ.. શ્રી.

મધુ-બંસરી.

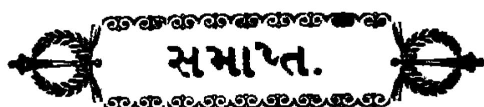
મોરી બૈયા ન પકર ગિરધારી શ્યામ
ચલી ભરન નીર જમુના કે ધામ—મોરી
તુમ તો જાતે સોતન સગ રહેતે,
અબ તો સદન પ્યારી, શ્યામ—મોરી

પૃથ્વી પુત્ર.

નવીન પ્રેમરસભીની મૃગનયની ભાન તુ કયા ભૂલી આવી
શાણી મલુણી મદન મદમીણી કોણે તણે
ભરમાવી બ્હેન—ભાન.

સગ્વર તટપર જલક્રીડાએ સહજ સખી એતો આવી
ચપક છાયે ઉભી રહી એને ભોગીએ ભરમાવી
અરસપરસ અમ આખ મળી મને લોચનીયે લલચાવી-બ્હેન

માગે જતા મધુકર નિકટ ગઈ અણજાણી
મદભર રસીકા રસ લુટતા રસ ઘેન મહી ઘેરાણી
મન ગમતાની મોજ મજાંમા પુલ વેણી વીખરાણી
બ્હેન ભાન તુ ત્યા ભૂલી આવી

સુરત લીમડાચોકમા આવેલા બાઇ ધનકોરના દેશી મિત્ર પ્રેસમાં
નાથુભાઇ દેવચદે છાપ્યુ